

AXBOROT TEXNOLOGIYALARI SOHASIDA TA'LIM TIZIMINI YANADA TAKOMILLASHTIRISH

Toshpo'latova Dilfuza Komiljon qizi

Toshkent axborot texnologiyari unevirsiteti Samarqand filiali 3-bosqich talabasi.

Annotatsiya: *Ushbu maqolada Axborot texnologiyalari sohasida ta'lim tizimini takomillashtirish uchun bir necha xil yondashuvlar ko'rib chiqilgan. Xususan, o'quv dasturlarini, yangi ta'lim modellarini qo'llash bo'yicha fikr yuritilgan.*

Kalit so'zlar: *IT tushunchalari, real loyihalar, xakatonlar, interaktiv vositalar, avtonomiya, virtual laboratoriyalar.*

Yuksak intellektual salohiyatga ega bo'gan, zamonaviy fikrlaydigan, ilm-fan taraqqiyotining talabiga to'la javob bera oladigan kadrlar tayyorlash zamonaviy pedagogikaning asosiy vazifasi bo'lib kelmoqda. Pedagogikaning rivoji dunyodagi shiddatli o'zgarishlardan zinhor orqada bo'lishi mumkin emas. Bu esa o'z navbatida ta'lim jarayonida eng ilg'or vositalarni qo'llashni taqozo qiladi.

Eng zamonaviy kadr sifati uning dunyoqarashining kengligi, zamonaviy axborotkommunikatsion texnologiyalarni puxta egallagan bo'lishi, bir so'z bilan aytganda uning ijodiy faoliyatini yuksak darajada faollashgan bo'lishi bilan belgilanadi.

IT ta'limda inqilob: ko'p qirrali yondashuv

Raqamli asr odamlarni kelajakdagi mehnat bozori uchun zarur bo'lgan ko'nikmalar bilan jihozlash uchun mustahkam va moslashuvchan IT ta'lim tizimini talab qiladi. Bunga erishish uchun ko'p qirrali yondashuv:

1. O'quv dasturlarini qayta ko'rib chiqish:

* Muhim ahamiyatga ega: eskirgan o'quv dasturidan voz keching! Bulutli hisoblash, kiberxavfsizlik, AI/ML, ma'lumotlar fanlari va blokcheyn texnologiyasi kabi so'nggi yutuqlarni qo'llang.

* Amaliy diqqat: real loyihalar, xakatonlar va simulyatsiyalar orqali amaliy o'rganishga urg'u bering. Ilg'or dasturiy ta'minot va apparat vositalari bilan maxsus laboratoriya mashg'ulotlarini taklif eting.

* Fanlararo yondashuv: IT tushunchalarini biznes, sog'liqni saqlash va dizayn kabi boshqa fanlarga integratsiyalash, uning turli xil ilovalarini ta'kidlash.

2. Yangi ta'lim modellarini qo'llash:

* Shaxsiylashtirilgan ta'lim yo'llari: moslashtirilgan o'rganish yo'llari va moslashtirilgan o'quv platformalari bilan individual o'rganish uslublari va tezligini ta'minlang.

* O'yinlashtirish va interaktiv vositalar: o'yin mexanikasi, interaktiv simulyatsiyalar va virtual laboratoriyalarni o'z ichiga jalb qilish va bilimlarni saqlashni kuchaytirish.

* Butun umr bo'yi ta'lim madaniyati: shaxsning faoliyati davomida onlayn kurslar, seminarlar va sanoat sertifikatlariga kirishni ta'minlash orqali uzluksiz o'rganishni rag'batlantiring.

3. Akademiya va sanoat o'rtasidagi tafovutni bartaraf etish:

* Sanoat hamkorligi: amaliy tajriba va sanoat tushunchalarini taqdim etuvchi amaliyot, shogirdlik va murabbiylik dasturlarini taklif qilish uchun texnologik kompaniyalar bilan kuchli hamkorlikni yo'lga qo'ying.

* Mehmonlar uchun ma'ruzalar va seminarlar: soha mutaxassislarini o'z bilimlari, tajribalari va real hayotiy misollarni talabalar bilan baham ko'rishga taklif qiling.

* Hamkorlik loyihalari: Talabalar va texnologiya kompaniyalari o'rtasida real loyihalar bo'yicha hamkorlikni yo'lga qo'yish, innovatsiyalar va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirish.

4. Pedagoglarning imkoniyatlarini kengaytirish:

* Kasbiy rivojlanish imkoniyatlari: O'qituvchilarga eng so'nggi texnologiyalar va pedagogik yondashuvlardan xabardor bo'lish uchun doimiy treninglar va resurslar bilan ta'minlash.

* Moslashuvchanlik va avtonomiya: o'qituvchilarga o'z o'quvchilarining o'ziga xos ehtiyojlarini qondirish uchun o'qitish usullari va o'quv dasturlarini moslashtirish imkoniyatini bering.

* Hamkorlik va bilim almashish: o'qituvchilar ilg'or tajribalar, resurslar va innovatsion o'qitish usullarini almashishlari mumkin bo'lgan hamkorlik muhitini targ'ib qiling.

5. Inklyuzivlik va qulaylikni rivojlantirish:

* To'siqlarni bartaraf etish: stipendiyalar, moslashuvchan o'rganish imkoniyatlari va kam vakillik guruhlarini uchun mo'ljallangan dasturlarni taklif qilish orqali IT-ta'limni hamma uchun ochiq qiling.

* Qulay muhit yaratish: barcha kelib chiqishi o'quvchilari uchun mehmondo'st va qo'llab-quvvatlovchi muhitni yaratish orqali IT ta'limida xilma-xillik va inklyuziyani rag'batlantirish.

* Raqamli bo'linishni hal qilish: texnologiya va internetga ulanishdan, ayniqsa, kam ta'minlangan jamoalarda teng huquqli foydalanishni ta'minlash.

Ushbu yaxshilanishlarni amalga oshirish orqali biz yanada mustahkam, tegishli va inklyuziv IT-ta'lim tizimini yaratishimiz mumkin, bu esa shaxslarga raqamli asrda muvaffaqiyat qozonish uchun ko'nikma va bilimlar beradi.

ADABIYOTLAR:

1. Akhmedov, B. A., Makhkamova, M. U., Aydarov, E. B., Rizayev, O. B. (2020). Trends in the use of the pedagogical cluster to improve the quality of information technology lessons. Экономика и социум, 12(79), 802-804

2. Q.M.G'aybulov, M.A.Hafizova "Science and Education" p-472, Scientific Journal June 2021.
3. <https://multiurok.ru/files/internetning-salbiy-va-ijobiy-tomonlari.html>
4. O'zME. Birinchi jild. Toshkent, 2000-yil

FOYDALANILGAN SAYTLAR:

1. <https://library.ziyonet.uz>
2. <https://cyberleninka.ru>
3. <https://auth.openai.com>

